

B.A. Semester - 2 (CBCS) Examination
March/April - 2023 (OLD COURSE)

SANSKRIT : P4 PANCHTANTRA-MITRABHED (ELECTIVE-2)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧	(અ) નીચેના ગદ્યખંડોનું ભાષાંતર કરો. (કોઇપણ બે)	(૦૮)
Q.1	(A) Translate following paragraph: (any two)	(08)
	૧) કશ્ચિદ્દોમાયુર્નામ શ્રુગાલઃ ક્ષુલ્કામકણ્ઠ ઇતસ્તઃ પરિભ્રમન્ વને સૈન્યદ્વયસંગ્રામ ભૂમિમપશ્યત્ । તસ્યાચ્ચ દુન્દુભેઃ પતિતસ્ય વાયુવશાત્ વલ્લિશાખાગ્રૈઃ હન્યમાનસ્ય શબ્દમશ્રુણોતુ । અથ સ ક્ષુમિતહૃદયશ્ચિનાયામાસ - " અહો ! વિનષ્ટોઽસ્મિ । તદ્યાવન્નાસ્ય પ્રોચ્ચરિત શબ્દસ્ય દ્રષ્ટિગોચરે ગચ્છામિ તાવદન્યતો વ્રજામિ, અથવા નૈતદ્યુજ્યતે સહસૈવ પિતૃપૈતામહં વનં ત્યક્તુમ્ । ૨) અપરં ચ મયા અસ્ય ભૂપતેરથવા અન્યાસ્યાપિ કસ્યચિત્ રાજસંબંધિનઃ સ્વપ્રેક્ષપિ ન અનિષ્ટં કૃતમ્ । તત્કિમેતત્ પરાઙ્ગમુખો માં પ્રતિ ભૂપતિઃ ઇતિ । એવં ચ દન્તિલં કદાચિત્ રાજદ્વારે વિસ્તમ્ભિતં વિલોક્ય સમ્માર્જનકર્તા ગોરમ્ભો વિહસ્ય દ્વારપાલાનિદમુચે - " મો મો દ્વારપાલાઃ । રાજપ્રસાદા ધિષ્ઠિતોઽયં દન્તિલઃ સ્વયં નિગ્રહાનુગ્રહકર્તા ચ । ૩) અસ્તિ કસ્મિંશ્ચિદ વનપ્રદેશે નાનાજલચરસનાથં મહત્ સરઃ । તત્ર ચ કૃતાશ્રયો બક એકો વૃદ્ધભાવમુપગતો મત્સ્યાન્ વ્યાપાદયિતુમસમર્થઃ । તતશ્ચ ક્ષુલ્કામકણ્ઠઃ સરસ્તીરે ઉપવિષ્ઠો મુક્તાફલપ્રકરસદૃશૈઃ અશ્રુપ્રવાહૈર્ધર્તાતલમમિષિન્ચન્ રુરોદ । એકઃ કુલિરકો નાનાજલચરસમેતઃ સમેત્ય તસ્ય દુઃખેન દુઃખિતઃ સાદરમિદમુચે - "મામ । કિમદ્ય ત્વયા ન આહારવૃત્તિરનુષ્ઠિયતે ? ૪) કસ્મિંશ્ચિદ્વને ભાસુરકો નામ સિંહ પ્રતિવસતિ સ્મ । અથાસૌ વિર્યાતિરેકાત્રિત્ય મેવનેકાન મૃગ શશકાદીન્ વ્યાપાદયન્ન ઉપરરામ । અથાન્યેદ્યુસ્તદ્વનજાઃ સર્વે સારઙ્ગવરામહિષશશકા દય સ્તભ્યુપેત્ય પ્રોચુઃ - "સ્વામિન્ । કિમનેન સકલમૃગવધેન નિત્યમેવ ? યતસ્તવ એકોનાપિ મૃગેન તૃપ્તિર્ભવતિ । તત્ ક્રિયાતામસ્મામિઃ સહ સમયધર્મઃ ।	
પ્રશ્ન-૧	(બ) નીચેનામાંથી કોઇપણ બે સંદર્ભ સહિત સમજાવો:	(૦૬)
Q.1	(B) explain with reference to the context: (any two)	(06)
	૧) ન ક્ષલવસ્ય કૃતે ભુરિ નાશયેન્મતિમાન્નરઃ । ૨) પ્રિયઃ કો નોમ યોષિતામ્ । ૩) પ્રયચ્છતિ ફલં ભુમિરરણીવ હતાશનમ્ । ૪) સુતપ્તમપિ પાનીયં પુનર્ગચ્છતિ શીતતામ્ ।	
પ્રશ્ન-૨	પંડિત વિષ્ણુશર્માના જીવન અને કવન વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.	(૧૪)
Q.2	Write detailed note on 'પંડિત વિષ્ણુશર્મા's life and literary works.	(14)
	અથવ/OR	
પ્રશ્ન-૨	પંચતંત્રકારની શૈલી વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.	
Q.2	Detail discuss of style of panchatantra's authpr.	
પ્રશ્ન-૩	પંચતંત્રનો રચનાકાળ ચર્ચો.	(૧૪)
Q.3	Describe the date of 'પંચતંત્રમ્' ।	(14)
	અથવ/OR	
પ્રશ્ન-૩	પ્રાણીકથાના ઉદ્ભવ અને વિકાસ પર સમીક્ષાત્મક નોંધ લખો.	
Q.3	Write a critical note on the origin and development of fable literature.	

- પ્રશ્ન-૪ ઉદ્દ - કાકાદિ કથા પર વિસ્તૃત નોંધ લખો. (૧૪)
Q.4 Write a detailed note on the story of ઉષ્ણકાકાદિ કથા । (14)
અથવા/OR
- પ્રશ્ન-૪ સાહિત્યિકૃતિ તરિકે 'મિત્રભેદ' નું મુલ્યાંકન કરો.
Q.4 Evaluate literary born of 'મિત્રભેદ' ।
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઇપણ બે પર ટુંકનોંધ લખો. (૧૪)
Q.5 Write short notes on any two of the following: (14)
- ૧) બક- કર્કટયો: કથા ।
 - ૨) 'પંચતંત્ર' નું શીર્ષક (the title of 'પંચતંત્ર')
 - ૩) દન્તિલ ગોરમ્મયો : કથા ।
 - ૪) ચણ્ડરવ શ્રૃગાલ કથા ।
